

„Snovi i vizije nadahnjuju ljude i daju im prednosti i usmerenje...“

Artemidor iz Daldisa, *Oneirocritica*, drugi vek n. e.

„Snovi su čudni, glupi i plaše me.“

Rouz Voker, april 1990.

PRIČE iz PESKA

IMA MNOGO PRIČA KOJE SE
MNOGO PUTA PRIČAJU.

NEKE PRIČE PRIČATE DECI,
PRIČE O PROŠLOSTI PLEME-
NA, O TOME ŠTA JE DOBRO
ZA JELO, A ŠTA NIJE. PRIČE
UPOZORENJA.

IMA PRIČA KOJE PRIČAJU ŽENE,
JEZIKOM KOJI MUŠKA DECA
NIKAD NE NAUČE, DOK SU STARIJI
MUŠKARCI PREVIŠE MUDRI DA BI
GA UČILI, I TE SE PRIČE NE PRI-
POVEDAJU MUŠKARCIMA.

NIL GEJMAN
SCENARIO

MAJK DRINGENBERG I
MALKOM DŽOUNS III
CRTEŽ

ZAJLONOL
KOLOR

POSTOJE PRIČE KOJE MUŠKARCI PRI-
POVEDAJU JEDNI DRUGIMA, U MUŠKOJ
KOLIBI, NOĆU; PRIPROSTE PROMUKLE
PRIČE O GUŠTERU KOJI JE OSTAO BEZ
SVOG MUŠKOG UDA ILI O PREVARANTU
MALABAJU KOJI JE PRODAO MAJMUN-
SKO GOVNO KRALJU LAVU I REKAO MU
DA JE TO DUŠA MESECA.

POSTOJE PRIČE KOJE CELO PLEME PRI-
POVEDA UNUTAR SEBE, ZA VREME FESTI-
VALA I PROSLAVA: PRIČA O KAMENU KOJI
JE SKAKAO, O TOME ODAKLE JE DOŠLA
VATRA I JOŠ HILJADU DRUGIH.

STVARNE PRIČE. IZMIŠLJOTINE. PRIČE KOJE SE
PRIPOVEDAJU I SLUŠAJU MNOGO, MNOGO PUTA.

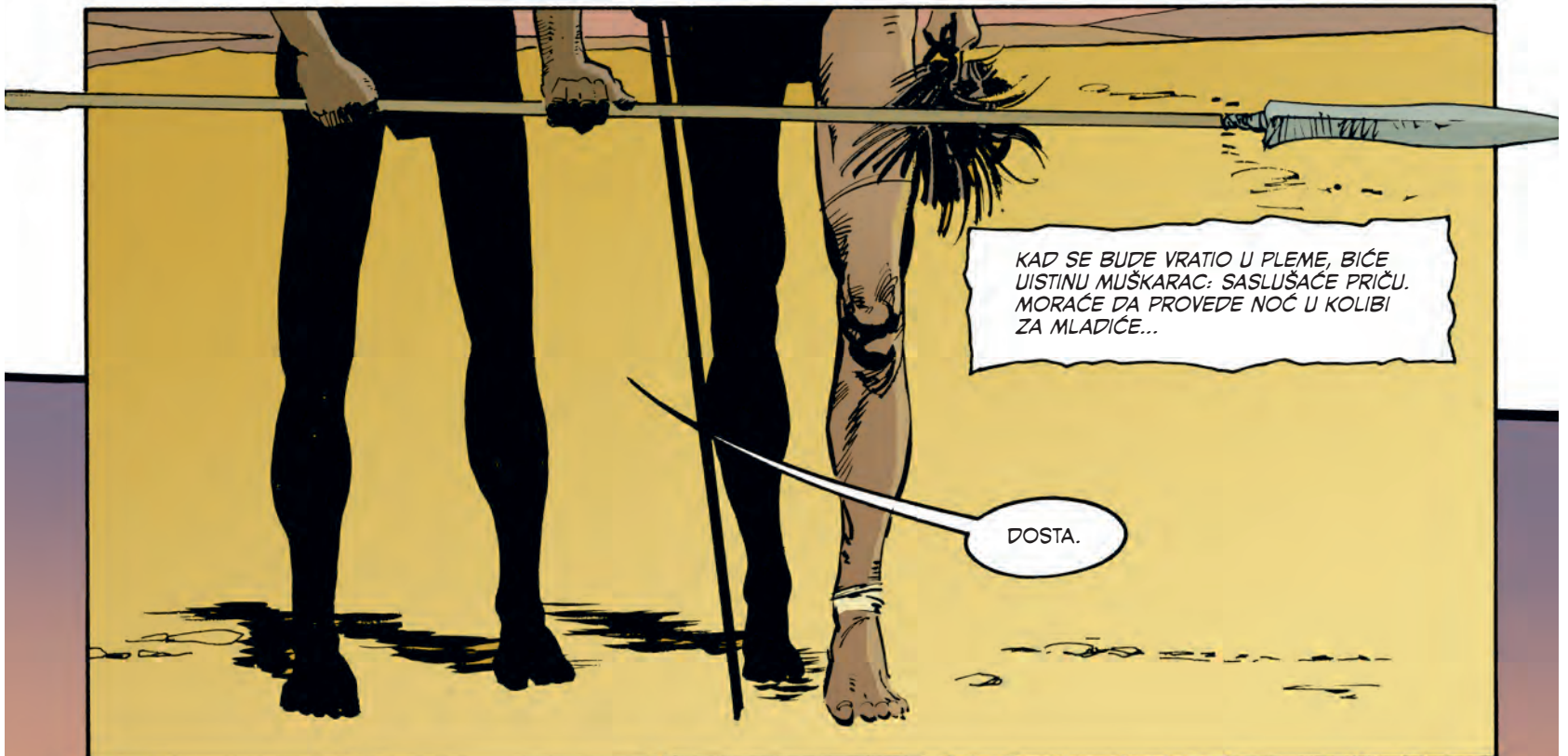

JEDNA PRIČA PRIPOVE-
DA SE SAMO JEDNOM.

MLADIĆ JOŠ
BRIDI OD OBRE-
ZIVANJA, ALI TRPI
PONOSAN ZBOG
NOVOOTKRIVENE
MUŠKOSTI.

HODALI SU DVA DANA.

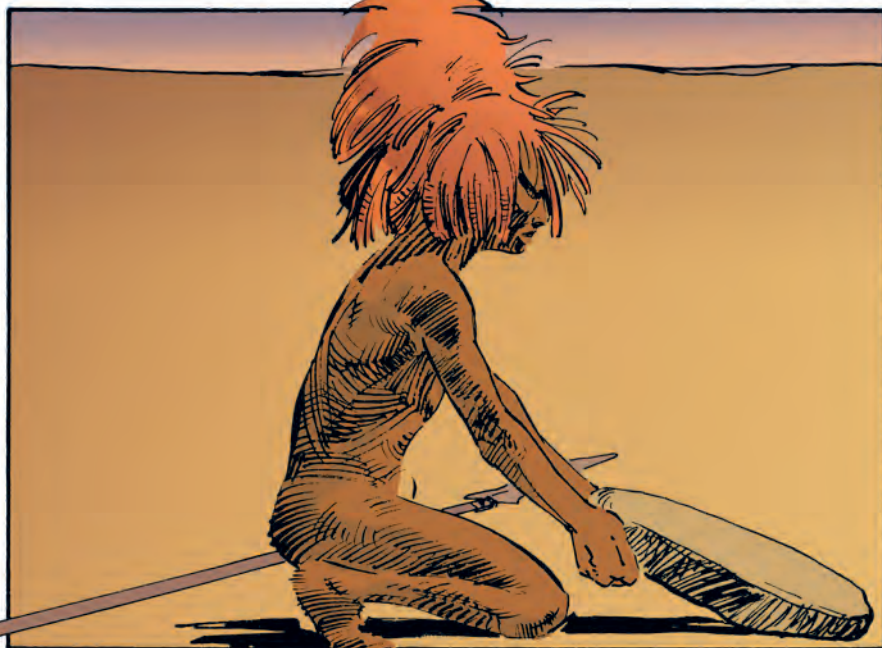
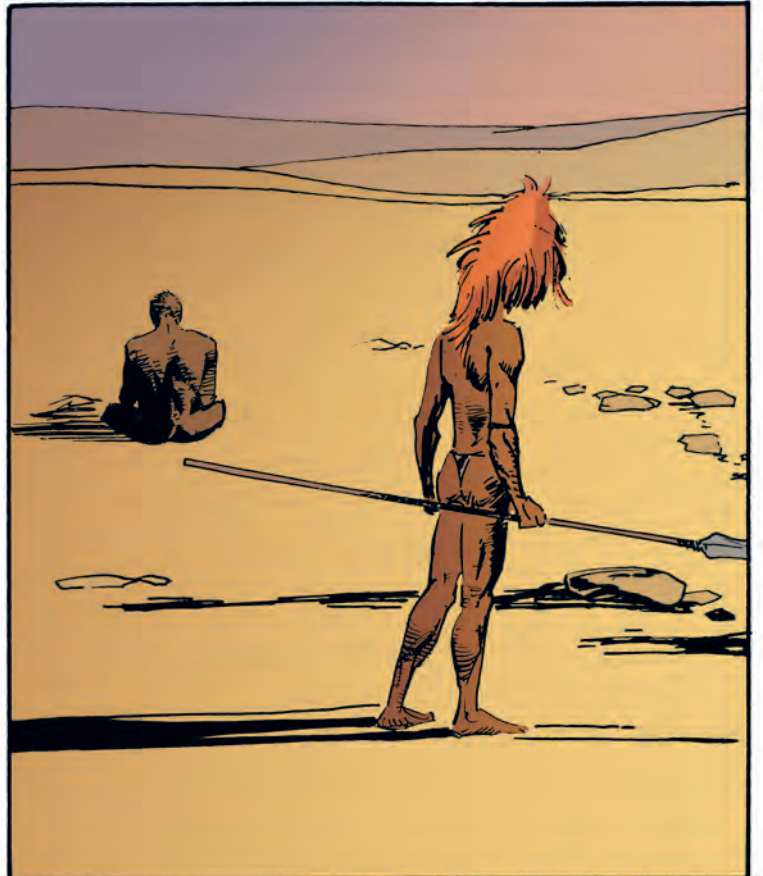
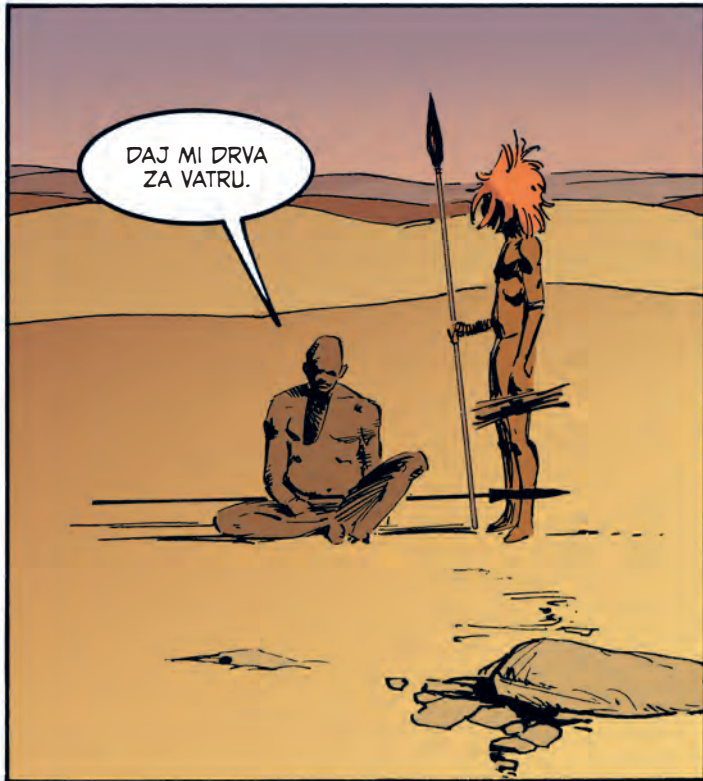

KAD SE BUDE VRATIO U PLEME, BIĆE
UISTINU MUŠKARAC: SASLUŠAĆE PRIČU.
MORAĆE DA PROVEDE NOĆ U KOLIBI
ZA MLADIĆE...

DOSTA.

OVO
JE TO
MESTO.

ALI ŠTA JE TO?

DAJ MI.

STARAC
DODIRNE
STAKLO.

SETI SE, NAČAS, KAKO GA JE MAJČIN
BRAT DOVEO OVAMO I POSLAO GA
DA PRONAĐE SLIČAN KOMAD...

A ONDA POČNE DA
PRIPOVEDA PRIČU.

OVO JE STAKLO
NEKADA BILO DEO GRADA.
AKO POGLEDAŠ OKO SEBE
OVDE, PRONAĆI ĆEŠ JOŠ
SLIČNIH KOMADA.

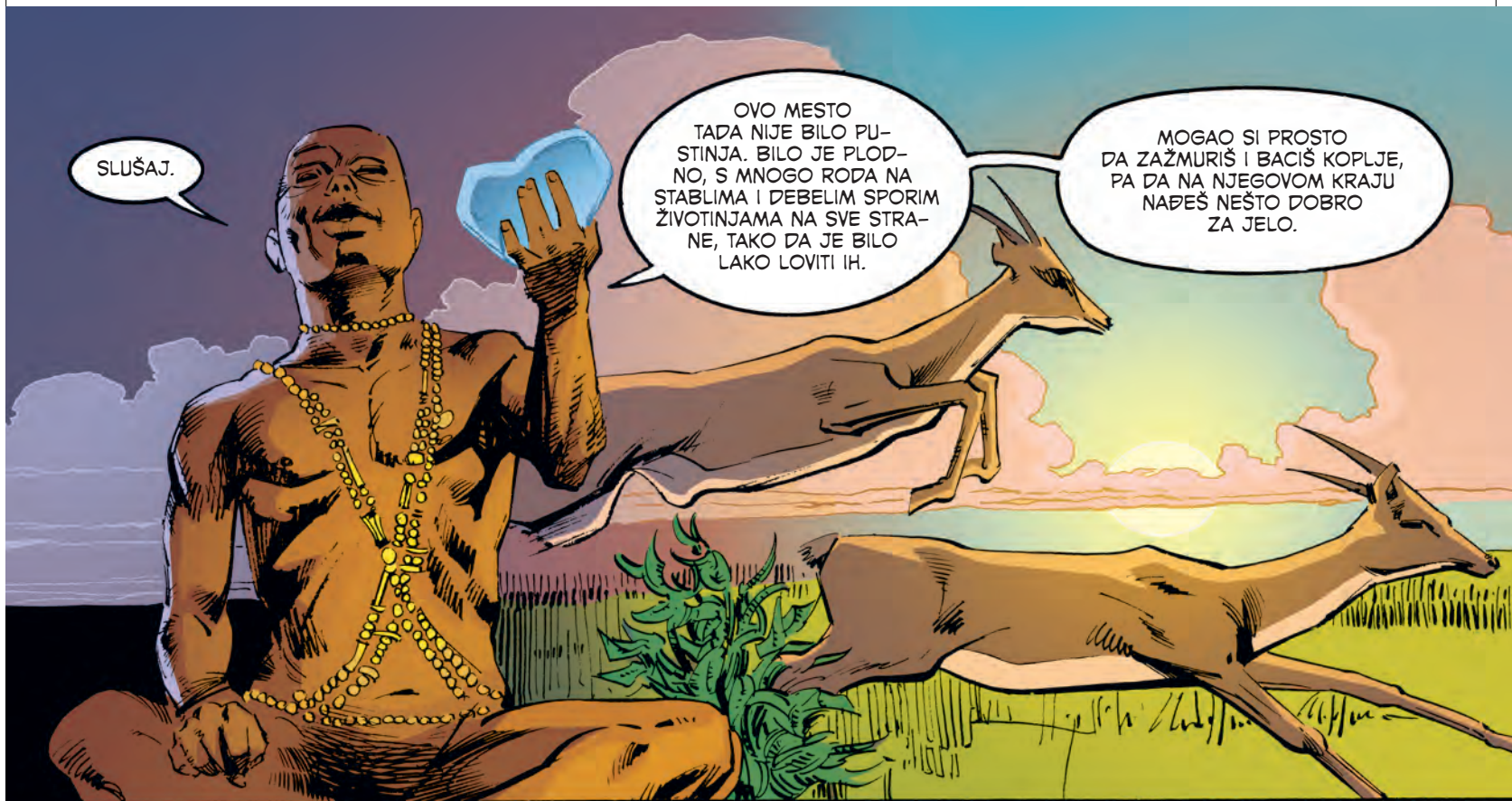
ZABRANJENO
JE NOSITI IH
ODAVDE.

PRIČAĆU TI O TOM
GRADU I O TOME KAKO
SMO GA IZGUBILI...

A JEDNOG DANA,
AKO POŽIVIŠ DOVOLJNO
DUGO, DOVEŠĆEŠ NEKOGA
OVAMO I ISPRIČATI MU
PRIČU.

JER TAKO JE ODU-
VEK BILO. SVAKO OD NAS
ČUJE PRIČU JEDNOM, OVDE,
I SVAKO OD NAS ISPRIČA
JE JEDNOM, OVDE...

... AKO NAS
BABA SMRT DOVOLJNO
DUGO POŠTEDI DA JE
ISPRIČAMO...

SLUŠAJ.

OVO MESTO TADA NIJE BILo PU-
STINJA. BILO JE PLOD-
NO, S MNOGO RODA NA
STABLIMA I DEBELIM SPORIM
ŽIVOTINJAMA NA SVE STRA-
NE, TAKO DA JE BILO
LAKO LOVITI IH.

MOGAO SI PROSTO
DA ZAŽMURIŠ I BACIŠ KOPLJE,
PA DA NA NJEGOVOM KRAJU
NAPEŠ NEŠTO DOBRO
ZA JELO.

A NA MESTU GDE SAD SEDI-
MO NALAZIO SE GRAD.

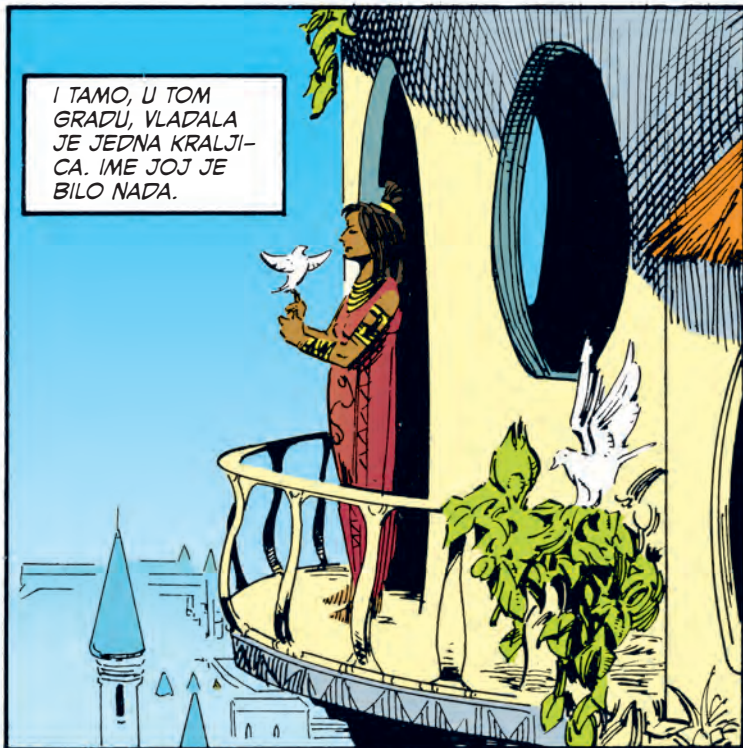
BIO JE TO GRAD SAZIDAN OD
STAKLA, GRAD KOJI SE PRU-
ŽAO DALJE NEGO ŠTO BI ČOVEK
MOGAO DA PREPEŠAČI U DANU.
JER TO JE MESTO ODAKLE SU
DOŠLI PRVI LJUDI...

... A PRVI LJUDI
BILI SU IZ NAŠEG
PLEMENA.

TO JE NAŠA
TAJNA I NIKAD JE
NE GOVORIMO STRANCI-
MA, JER ONI BI NAS UBILI
KAD BI TO SAZNALI.

ALI
TO JE
ISTINA.

I TAMO, U TOM GRADU, VLADALA JE JEDNA KRALJICA. IME JOJ JE BILo NADA.

KAD JE NAPUNILA ŠESNAESTU, BILA JE NAJLEPŠA ŽENA KOJU JE SUNCE IKAD VIDELO NA SVOJIM PUTOVANJIMA PO NEBU.

I VLADALA JE MUDRO I DOBRO, A KAD BI REKLA: „URADITE OVAKO“, TAKO BI BILo URADENO.

ALI NIJE IMALA MUŠKARCA.

JER KAD BI JOJ ŽENE IZ PLEMENA REKLE DA TREBA DA UZME MUŽA, ONA BI IM OKRENULA LEĐA I KAZALA:

GDE JE ONDA TAJ MUŠKARAC ZA MENE?

I ŽENE BI ZAČUTALE.

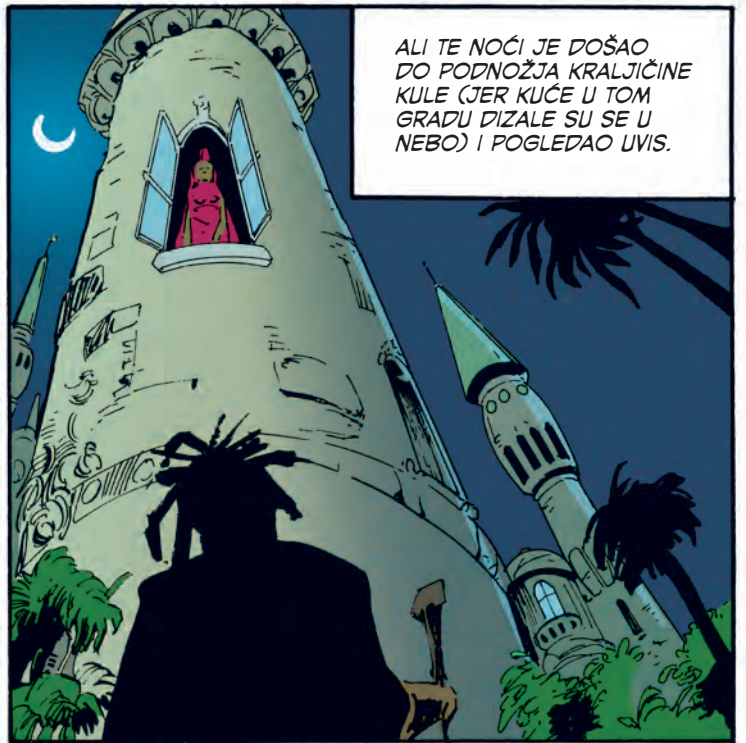

JEDNOG DANA U GRAD
JE DOŠAO STRANAC. BIO
JE VISOK I SAV U CRNOM;
PLAMENI SU POIGRA-
VALI U CRNILU NJEGOVE
ODORE, A OČI SU MU
BILE ZVEZDE U DUBOKIM
JEZERIMA TAMNE VODE.

I NIJE NIKOME NIŠTA
REKAO.

ALI TE NOĆI JE DOŠAO
DO PODNOŽJA KRALJIČINE
KULE (JER KUĆE U TOM
GRADU DIZALE SU SE U
NEBO) I POGLEDAO UVIS.

A NADA JE POGLEDALA
KROZ SVOJ PROZOR,
VIDELA GA ISPOD SEBE
I SRCE JOJ JE BIL
UKRADENO.

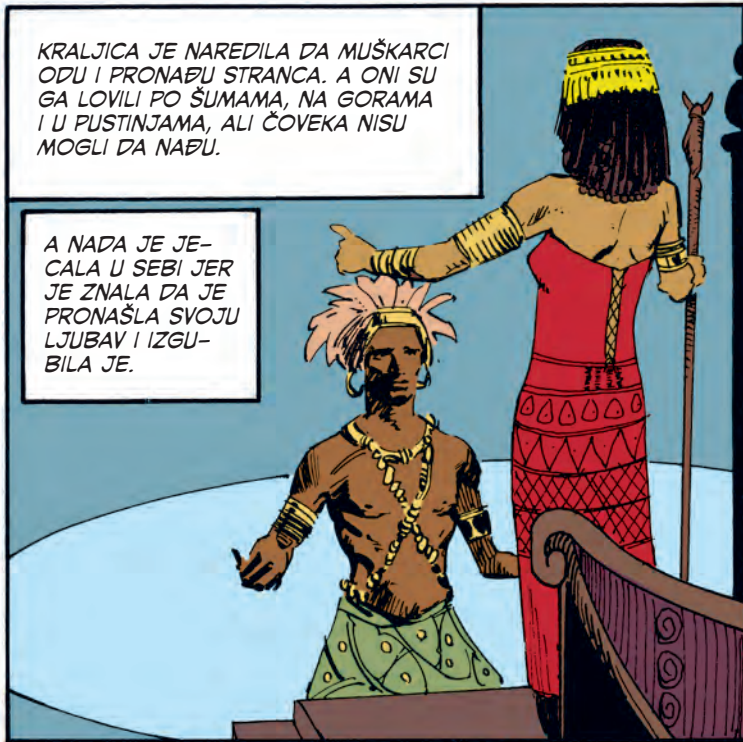
TE NOĆI KRALJICA
NIJE SPAVALA.

KAD JE SVANULO,
NAREDILA JE DA JOJ
DOVEDU STRANCA, ALI
NIGDE U GRADU NISU
MOGLI DA GA NAĐU.

KRALJICA JE NAREDILA DA MUŠKARCI
ODU I PRONAĐU STRANCA. A ONI SU
GA LOVILI PO ŠUMAMA, NA GORAMA
I U PUSTINJAMA, ALI ČOVEKA NISU
MOGLI DA NAĐU.

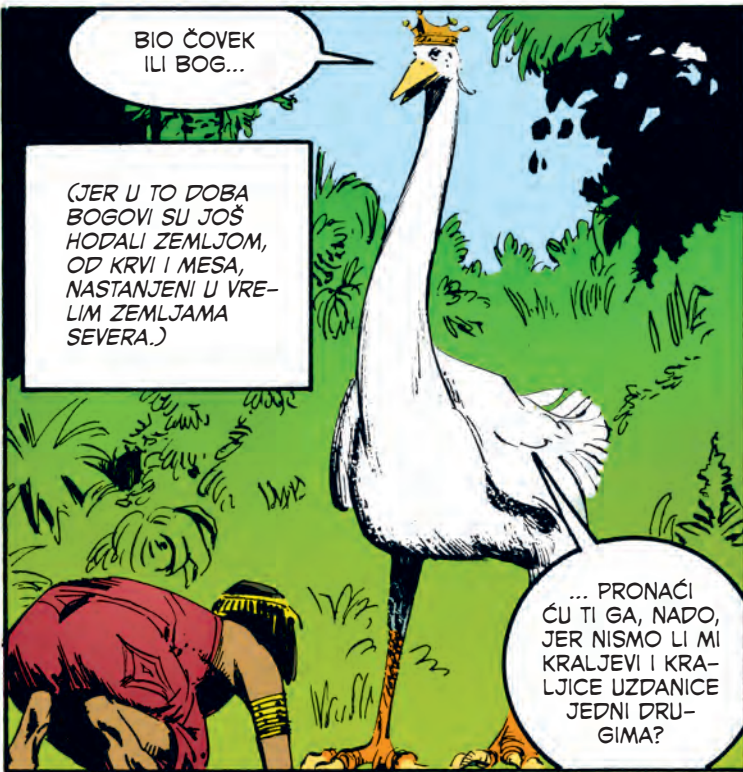
A NADA JE JE-
CALA U SEBI JER
JE ZNALA DA JE
PRONAŠLA SVOJU
LJUBAV I IZGU-
BILA JE.

ZAPUTILA SE U
ŠUMU, SVE DOK
NIJE PRONAŠLA
KRALJA PTICA, PA
JE NJEMU ISPRI-
ČALA SVOJU PRIČU.

BIO ČOVEK
ILI BOG...

(JER U TO DOBA
BOGOVI SU JOŠ
HODALI ZEMLJOM,
OD KRV I MESA,
NASTANJENI U VRE-
LIM ZEMLJAMA
SEVERA.)

... PRONAĆI
ĆU TI GA, NADO,
JER NISMO LI MI
KRALJEVI I KRA-
LJICE UZDANICE
JEDNI DRU-
GIMA?

I VELIKI KRALJ PTICA
POZVAO JE SVE PTICE
IZ VAZDUHA DA DOĐU
DO NJEGOVOG PRE-
STOLA, PA IH JE PITAO:

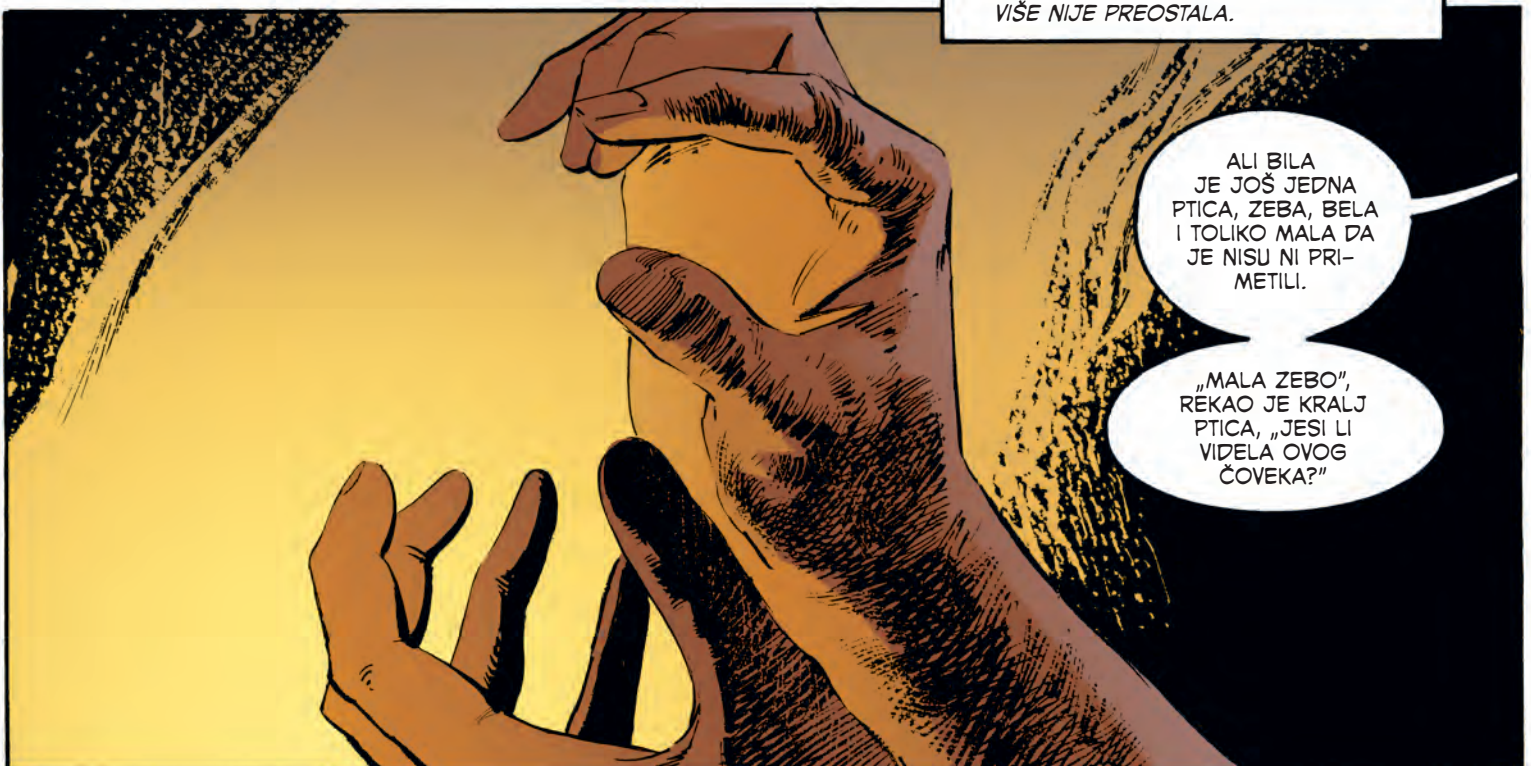
DA LI STE
VIDELI OVOG
ČOVEKA?

A SVAKA PTICA REKLA JE „NE“, SVE
DOK SE NIJE ČINILO DA NIJEDNA
VIŠE NIJE PREOSTALA.

ALI BILA
JE JOŠ JEDNA
PTICA, ZEBA, BELA
I TOLIKO MALA DA
JE NISU NI PRI-
METILI.

„MALA ZEBO“,
REKAO JE KRALJ
PTICA, „JESI LI
VIDELA OVOG
ČOVEKA?“

MALA ZEBA JE KLIMNULA GLAVOM. VIDELA JE TOG ČOVEKA KASNO JEDNE NOĆI, ISPOD MESECA. OSMEHNUO JOJ SE I DAO JOJ ZRNO ŽITA DA POJEDE.

ONDA JE NESTAO.

KRALJ PTICA JE KLIMNUO GLAVOM.

TAKO, TO NIJE NI ČOVEK NI BOG, VEĆ NEŠTO DRUGO. ZABORAVI GA, NADO. PRONAĐI SEBI ČOVEKA KOJI DIŠE, OD KRVI, KOSTIJU, MESA I KOŽE.

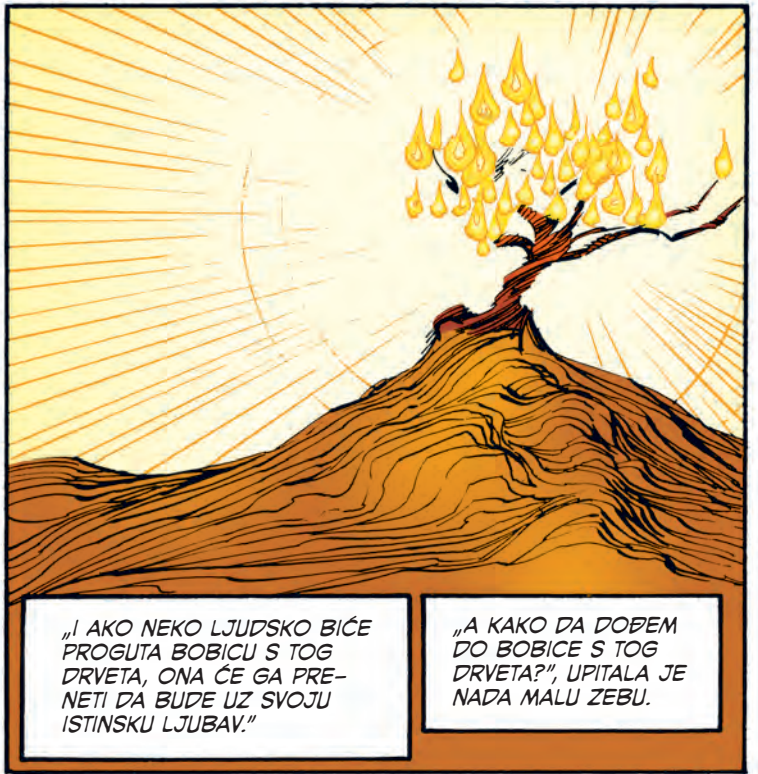
OVAJ DRUGI NE MOŽE NIKAD BITI TVOJ.

A NADA JE SPUSTILA GLAVU I OTIŠLA ODATLE.

ALI MALA ZEBA JE POŠLA ZA NJOM. I REKLA JOJ JE:

ČULA SAM ZA JEDNO DRVO KOJE RASTE NA PLANINAMA SUNCA. NA TOM DRVETU RASTU PLAMENE BOBICE.

„I AKO NEKO LJUDSKO BIĆE PROGUTA BOBICU S TOG DRVETA, ONA ĆE GA PRENETI DA BUDE UZ SVOJU ISTINSKU LJUBAV.“

„A KAKO DA DOBEM DO BOBICE S TOG DRVETA?“, UPITALA JE NADA MALU ZEBU.

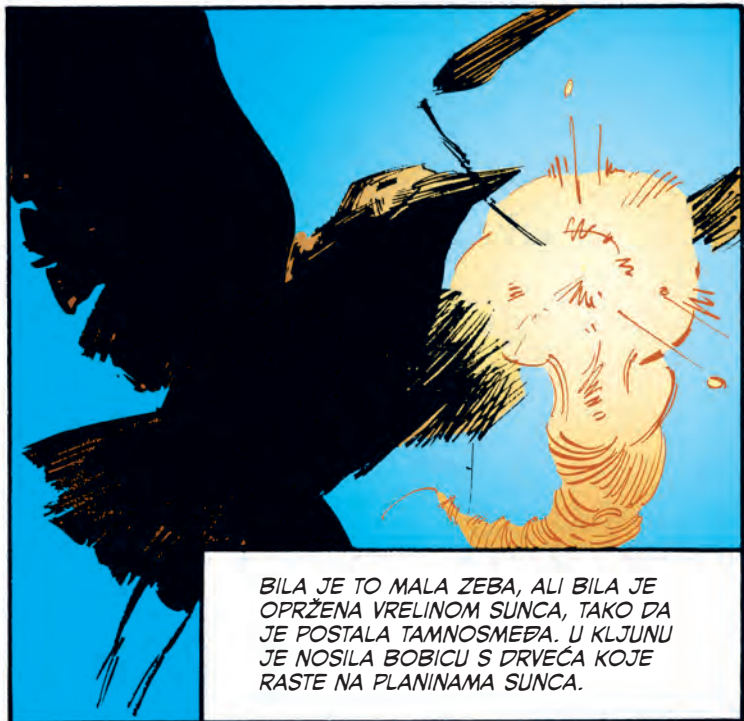
I PTIČICA JE REKLA: „JA ĆU TI JE DONETI.“

PTIČICA JE UZLETELA U NEBO. LETELA JE TOLIKO VISOKO DA JE NESTALA IZ VIDOKRUGA, DOK JE KRALJICA DOLE ČEKALA.

ČEKALA JE CEO DAN I KRAJEM DANA UGLEDA LA JE NA NEBU IZNAD SEBE TAČKICU.

BILA JE TO MALA ZEBA, ALI BILA JE OPRŽENA VRELINOM SUNCA, TAKO DA JE POSTALA TAMNOSMEĐA. U KLJUNU JE NOSILA BOBICU S DRVEĆA KOJE RASTE NA PLANINAMA SUNCA.

(ZBOG TOGA JE I DAN-DANAS ZEBA SMEĐA.)

MALA ZEBA JE ISPUSTILA PLAMENU BOBICU SA SUNČEVOG DRVETA NA TLO ISPRED NADE, A KRALJICA JE UZELA MALU ZEBU I REKLA JOJ...

„ZA TO ŠTO SI URADILA, NIKO IZ OVE ZEMLJE NEĆE NAUDITI NI TEBI NI TVOJOJ VRSTI, PTIČICE.“

I ZATO JE ZABRANJENO JESTI ZEBINO MESO ILI NAUDITI JOJ, I ZATO IM DOZVOLJAVAMO DA PRAVE GNEZDA U NAŠIM SELIMA.

A NADA SE VRATILA U SVOJU PALATU...

I OTIŠLA JE U SVOJU SOBU I PROGLUTALA VATRENU BOBICU, IAKO JOJ JE OPRŽILA GRLO. ONDA JE PALA, KAO DA JU JE OPHRVAO DUBOK SAN...

... I DUŠA JE BILA ISTRGNUTA IZ NJE, PA JOJ JE DUH POŠAO DALJE.

ČINILO JOJ SE DA SE NALAZI U NEKOM MRAČNOM SVETU.

NAJEDNOM, JEDAN JE BRAT UBIO DRUGOG I OTIŠAO PUTEM.

ONDA JE ONA PITALA BRATA KOJI JE BIO MRTAV:

KAKVO JE OVO MESTO?

TAMO SU JOJ SE Približila dva muškarca, dva brata, u svaki oko žrtve koju su prineli, jer jedan je prineo meso, a drugi voće.

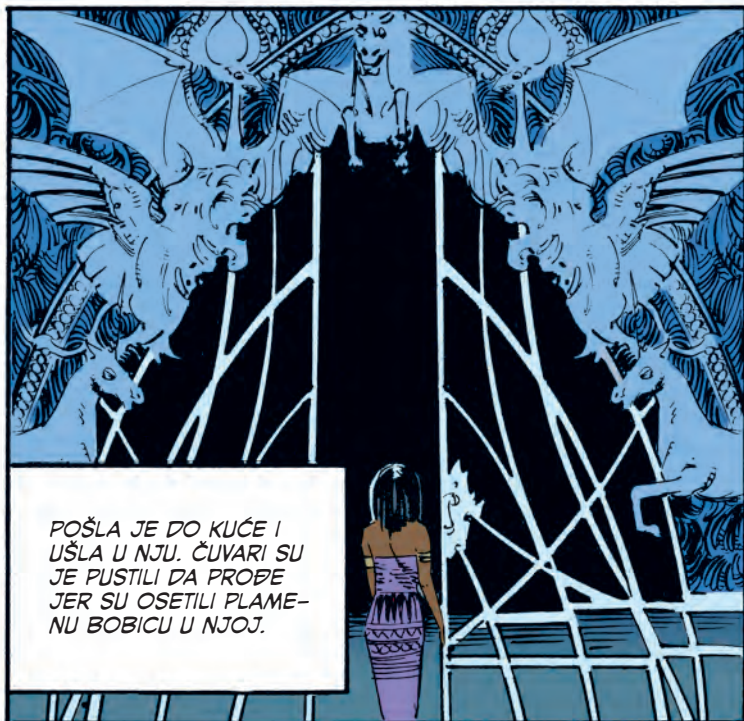
I počeli su da se tuku.

„OVO JE SVET SNOVA, GOSPO“, REKAO JOJ JE. „OVO JE KRALJEVSTVO SPAVANJA I SNEVANJA, KOJIM VLADA KAI'CKUL, GOSPODAR SNOVA.“

„ONA KUĆA JE NJEGOVA KUĆA.“

POŠLA JE DO KUĆE I UŠLA U NJU. ČUVARI SU JE PUSTILI DA PROBE JER SU OSETILI PLAMENU BOBICU U NJOJ.

U PRESTONOJ DVORANI UGLEDALA JE KAI'CKULA, GOSPODARA SNOVA, NA SVOM PRESTOLU. GLAVA MU JE BILA POKRIVENA. ON JOJ JE REKAO:

Ko si ti?
Zašto si došla ovamo?

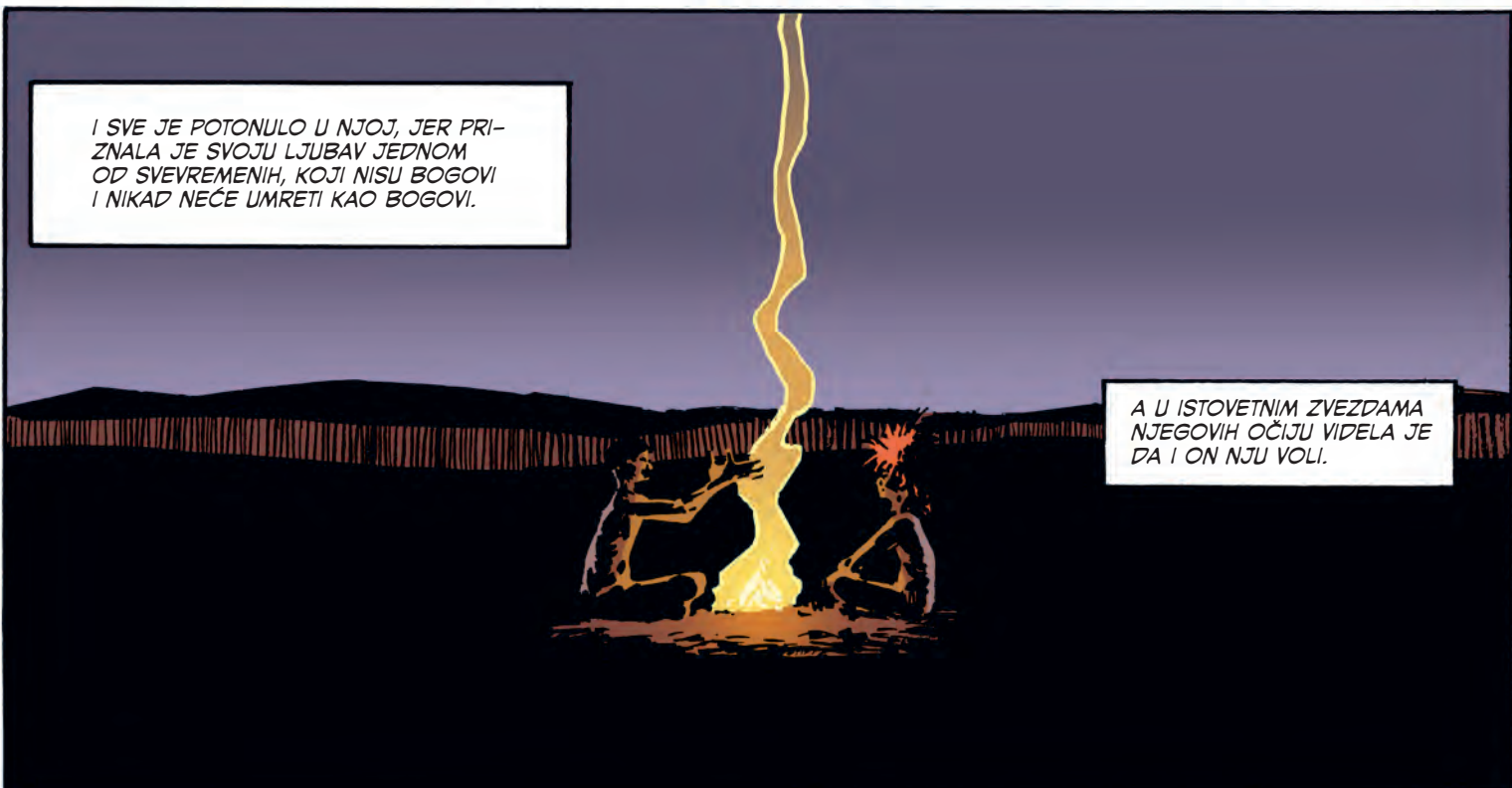

TRAGAM ZA JEDNIM STRAN-
CEM, JER GA VOLIM. PLAME-
NOVI MU IGRAJU U CRNILU
ODORE, A OČI SU MU
ZVEZDE U JEZERIMA
DUBOKE VODE.

DOŠAO JE
JEDNE NOĆI DO
MOJE KULE I PO-
GLEDAO ODOZDO
U MENE, ALI NIŠTA
NIJE REKAO.

NA TO JE KAI'CKUL
SKINUO KACIGU
I ONA JE PRED
SOBOM UGLEDALA
STRANCA KOJI JE
STAJAO ISPOD
NJENE KUĆE U STA-
KLENOM GRADU.

I SVE JE POTONULO U NJOJ, JER PRI-
ZNALA JE SVOJU LJUBAV JEDNOM
OD SVEVREMENIH, KOJI NISU BOGOVI
I NIKAD NEĆE UMRETI KAO BOGOVI.

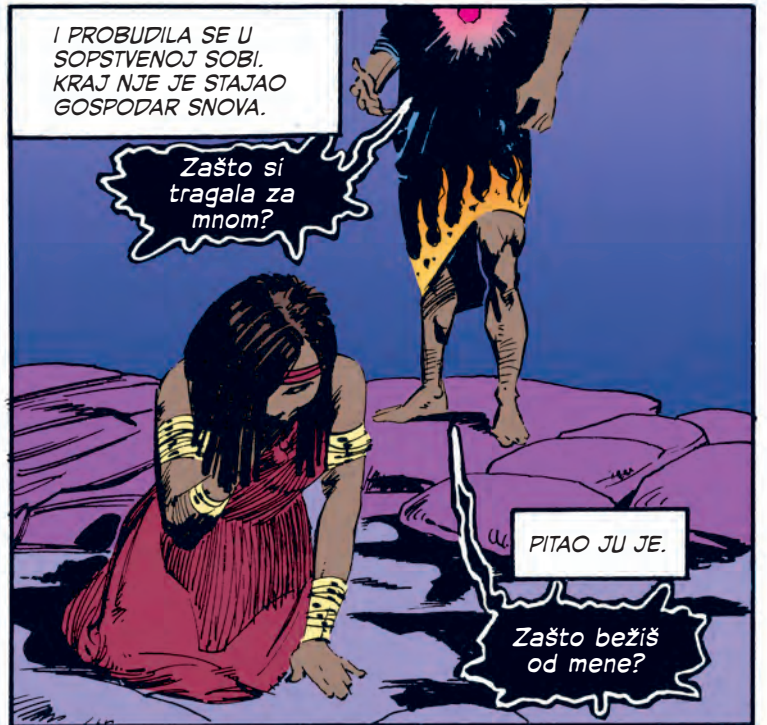
A U ISTOVETNIM ZVEZDAMA
NJEHOVIH OČIJU VIDELA JE
DA I ON NJU VOLI.

LIŽAS JOJ JE OBUZEO SRCE.

I KAŠLJALA JE I KAŠLJALA, SVE DOK NIJE ISKAŠLJALA BOBICU S DRVETA KOJE RASTE NA PLANINI MA SUNCA, ISKAŠLJALA JU JE NA POD PRESTONE DVORANE GOSPODARA SNOVA.

I PROBUDILA SE U SOPSTVENOJ SOBI. KRAJ NJE JE STAJAO GOSPODAR SNOVA.

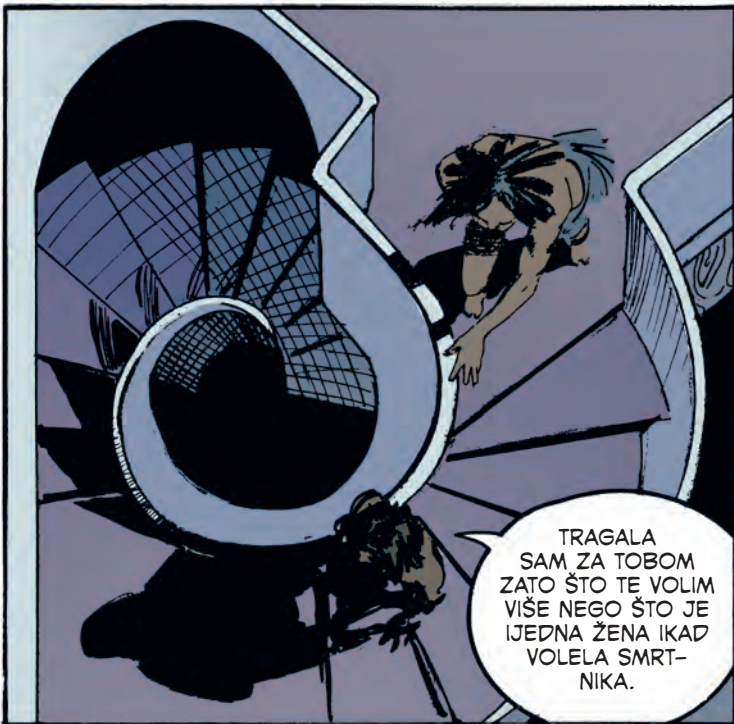

Zašto si tragala za mnom?

PITAO JU JE.

Zašto bežiš od mene?

A POBEGLA SAM OD TEBE ZATO ŠTO SMRTNICIMA NIJE DATO DA VOLE SVEVREMENE.

TRAGALA SAM ZA TOBOM ZATO ŠTO TE VOLIM VIŠE NEGO ŠTO JE IJEDNA ŽENA IKAD VOLELA SMRTNIKA.

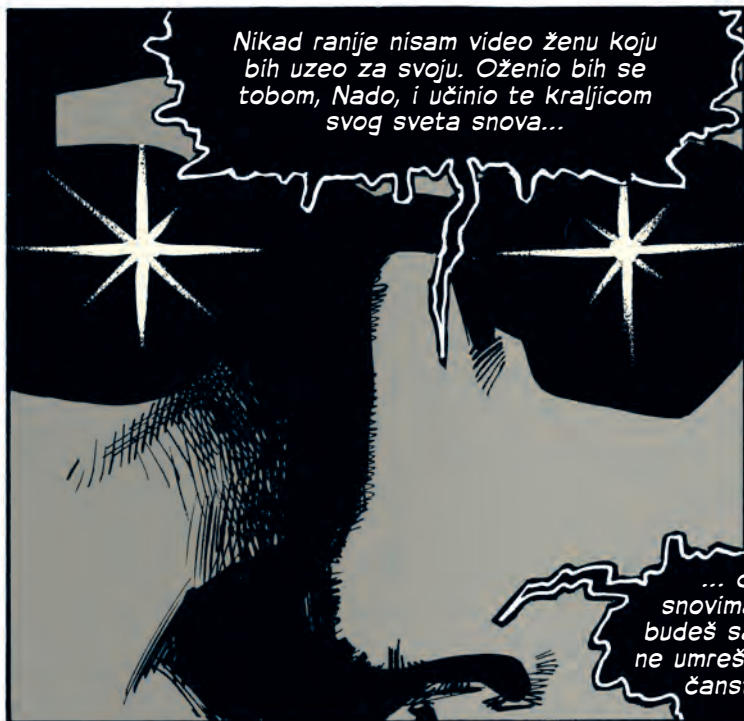

IZ TOGA MOŽE IZAĆI SAMO PROPAST — PROPAST ZA TEBE, PROPAST ZA MENE, PROPAST ZA MOJ NAROD.

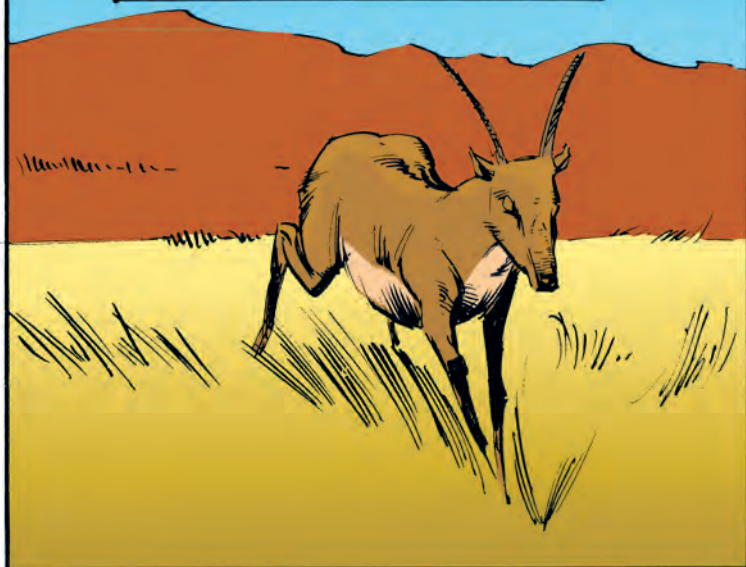
ALI KAI'CKUL JE ODMAHNUO GLAVOM.

„NIKAD ME NIKO NIJE VOLEO DOVOLJNO DA BI TRAGAO ZA MNOM...”

I TAKO SE NADA PRETVORILA U GAZELU
I BEŽALA JE SVE DOK VIŠE NIJE MOGLA
DA BEŽI.

ALI ON JU JE SUSTIGAO KAO LOVAC
I UBIO GAZELU.

ONDA JE ONA PONOVO POPRIMILA SVOJE
OBLIČJE I POBEGLA U PUSTOŠ.

ON JE I DALJE IŠAO ZA NJOM. PELA SE UZ
VISOKU PLANINU, ALI ON JU JE I DALJE PRATIO.

„ON ŽELI DA MU BUDEM NEVESTA“, POMISLILA JE. „ZATO,
AKO SE SADA ODREKNEM NEVINOSTI, NEĆE ME ŽELETI.“

I UZELA JE OŠTAR KAMEN I NJIME ODUZELA
SEBI NEVINOST...

... TE JE
TAKO PROSULA
SVOJU NEVINU KRV
PO ZEMLJI. TAMO
GDE JE KRV KAPALA,
RASLI SU CRVENI
CVETVI.

A ONA SE
OKRENULA
I KAI'CKUL JE
STAJAO TAMO
PRED NJOM.

ZNAŠ DA NISAM DEVICA?

REKLA JE OČEKUJUĆI DA JE OSTAVI NA MIRU.

Ja nisam smrtnik i volim te onako kako to nijedan smrtnik ne bi mogao...

Šta mi znači tvoje telo?

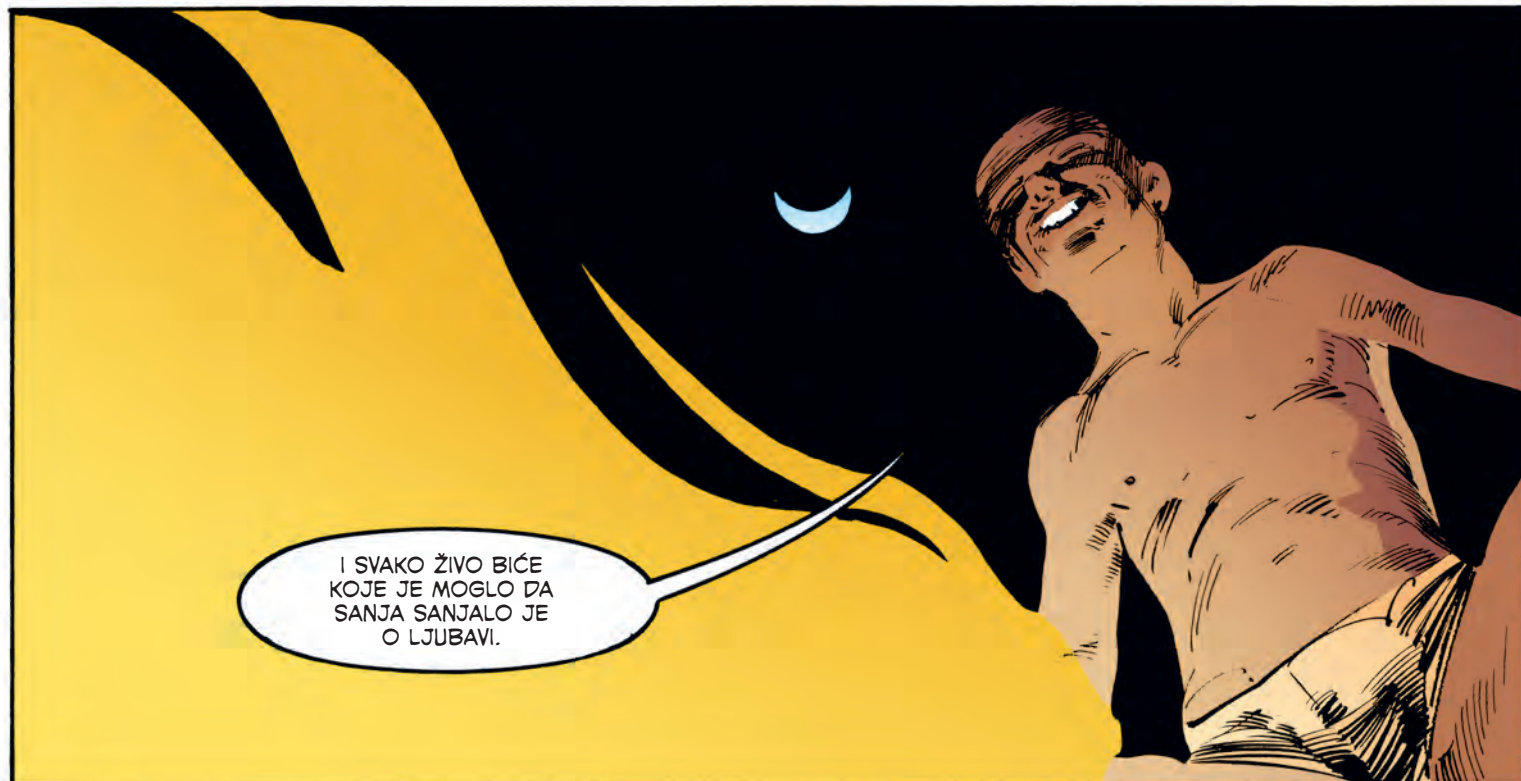
I DODIRNUO JE RUKOM NJEN POLNI ORGAN, TE JE NA NJEGOV DODIR BILA ISCELJENA I BOL JU JE NAPUSTIO, A RANA JE BILA ZALEČENA, IAKO JOJ SE NEVINOST NIJE VRATILA.

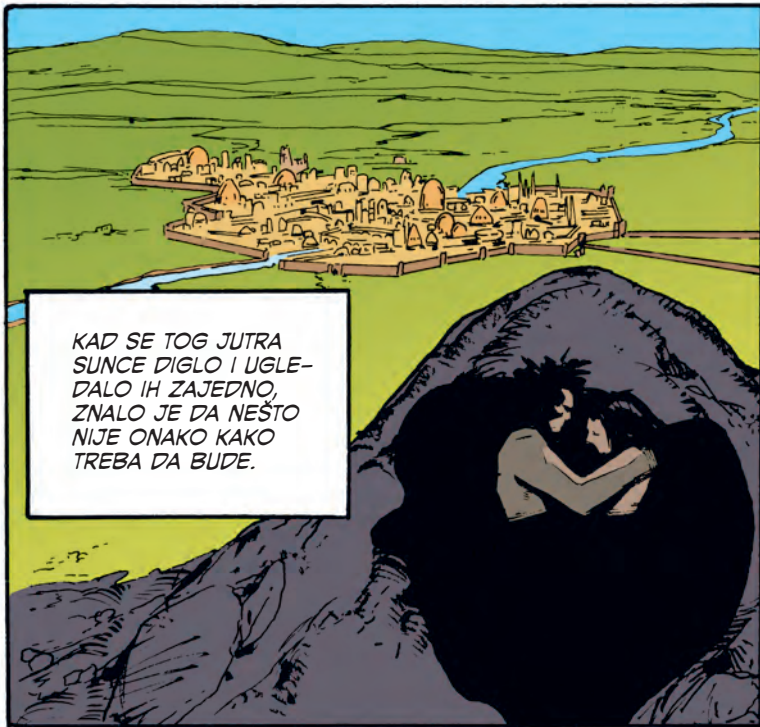
ONDA JU JE UZEAO ZA RUKU I UVUKAO U TAMU SVOJE ODORE, DA BI TAMO, U PLAMENU I TMINI, VODILI LJUBAV.

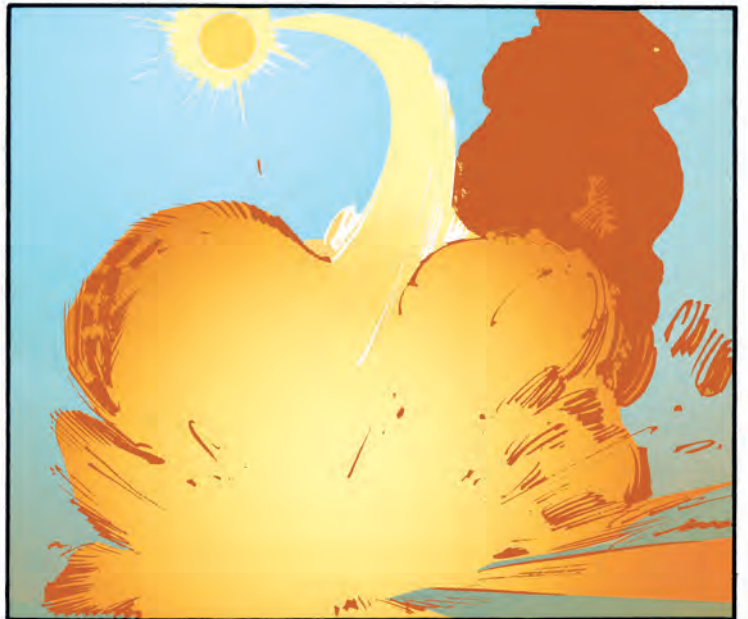
CELE TE NOĆI OSTALI SU ZAJEDNO I SVAKO ŽIVO BIĆE KOJE JE SANJALO, SANJALO JE TE NOĆI NJENO LICE, NJENO TELO I TOPAO, SLAN UKUS NJENOG ZNOJA I KOŽE...

I SVAKO ŽIVO BIĆE KOJE JE MOGLO DA SANJA SANJALO JE O LJUBAVI.

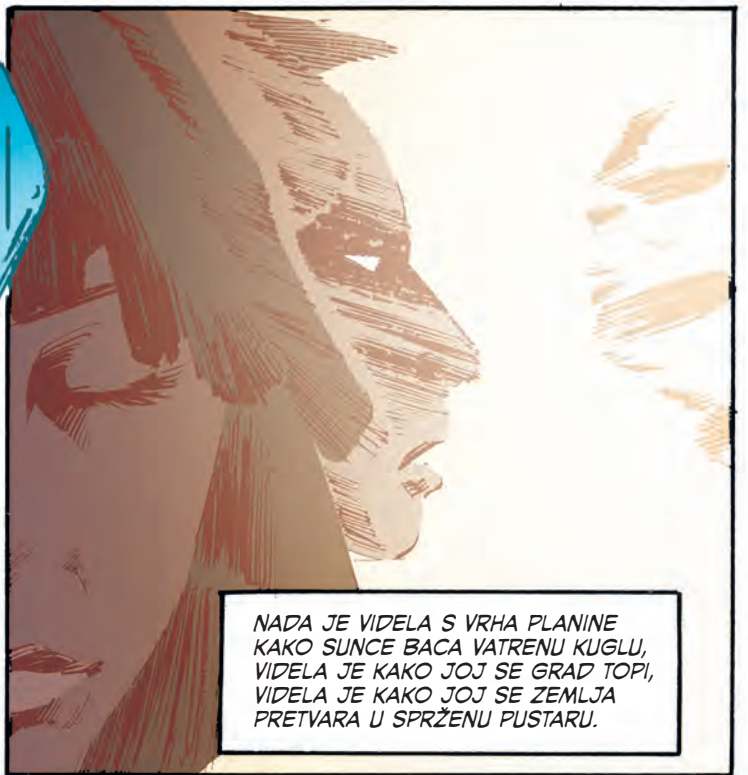
KAD SE TOG JUTRA
SUNCE DIGLO I UGLE-
DALO IH ZAJEDNO,
ZNALO JE DA NEŠTO
NIJE ONAKO KAKO
TREBA DA BUDE.

I PLAMTEĆA VATRENA KUGLA PALA JE SA SUNCA I SPRŽILA
STAKLENI GRAD, SRAVNILA GA SA ZEMLJOM I OSTAVILA
SAMO PUSTINJU.

PUSTINJU POSUTU
KOMADIMA STAKLA,
BAŠ NALIK NA OVAJ.

NADA JE VIDELA S VRHA PLANINE
KAKO SUNCE BACA VATRENU KUGLU,
VIDELA JE KAKO JOJ SE GRAD TOPI,
VIDELA JE KAKO JOJ SE ZEMLJA
PRETVARA U SPRŽENU PUSTARU.

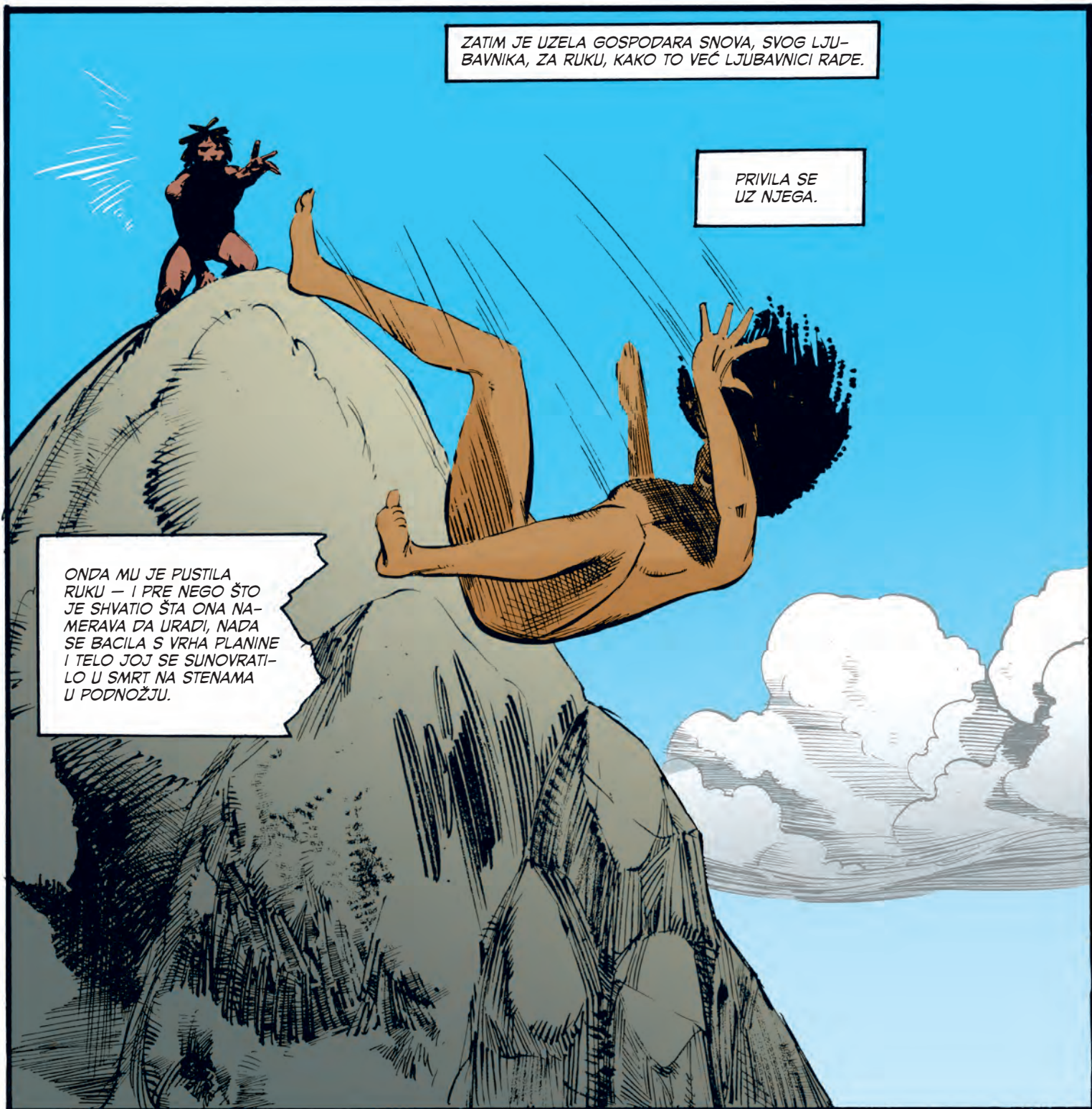

„TO JE ZBOG
ONOGA ŠTO SMO
URADILI“, REKLA MU JE.
„I BIĆE JOŠ GORE AKO
OSTANEM KRAJ
TEBE.“

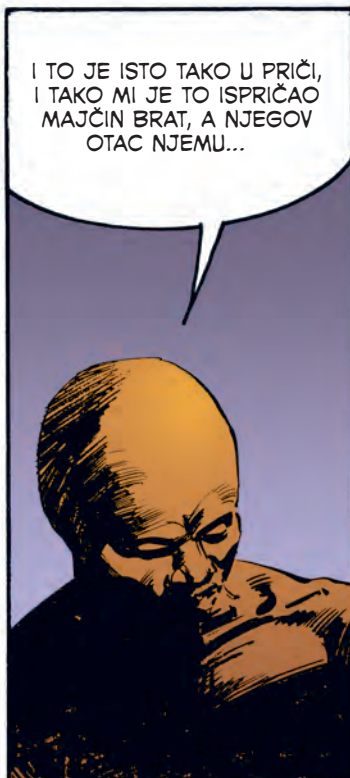
ZATIM JE UZELA GOSPODARA SNOVA, SVOG LJUBAVNIKA, ZA RUKU, KAKO TO VEĆ LJUBAVNICI RADE.

PRIVILA SE
UZ NJEGA.

ONDA MU JE PUSTILA
RUKU — I PRE NEGO ŠTO
JE SHVATIO ŠTA ONA NA-
MERAVA DA URADI, NADA
SE BACILA S VRHA PLANINE
I TELO JOJ SE SUNOVRATI-
LO U SMRT NA STENAMA
U PODNOŽJU.

I TO JE ISTO TAKO U PRIČI,
I TAKO MI JE TO ISPRIČAO
MAJČIN BRAT, A NJGOV
OTAC NJEMU...

... I TAKO UNAZAD
KROZ BEZBROJ
GENERACIJA.

POŠTO JE NADA UMRLA, NJEN DUH SE PROBUDIO U ŠUMI
NA GRANICI KRALJEVSTVA SMRTI.

ZNALA JE DA
NEKO STOJI IZA
NJE I OKRENULA
SE, A TAMO JE
BIO GOSPODAR
SNOVA.

Povredila si me.
Mogla si biti moja
kraljica, ali umesto
toga si odabrala
kraljevstvo Babe
Smrti.

NADA JE POGNULA
GLAVU.

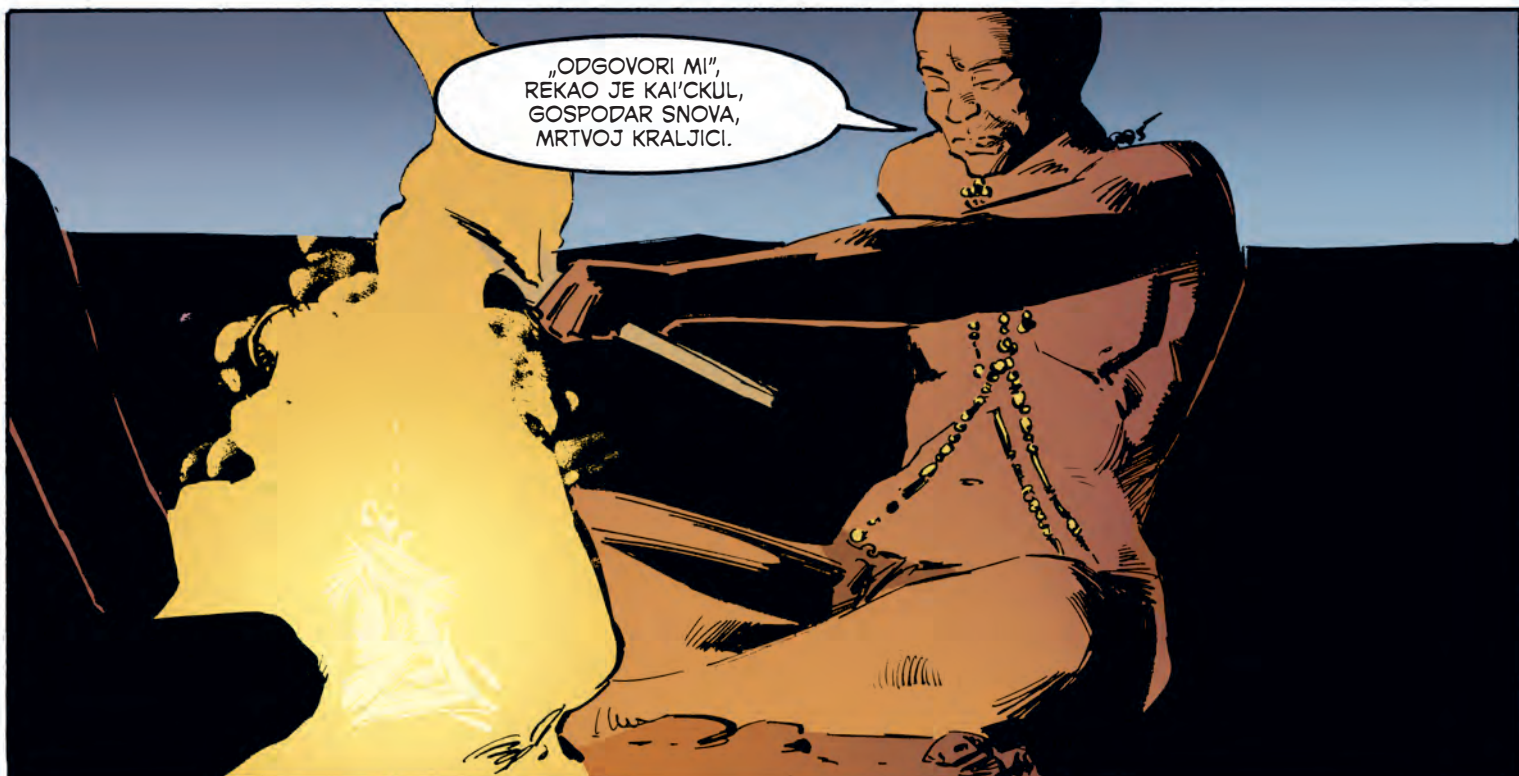

Još jednom
ću ti ponuditi svoju
ljubav, još jednom
i to je sve.

Ako me budeš
odbila i treći put,
osudiću tvoju dušu
na večiti bol.

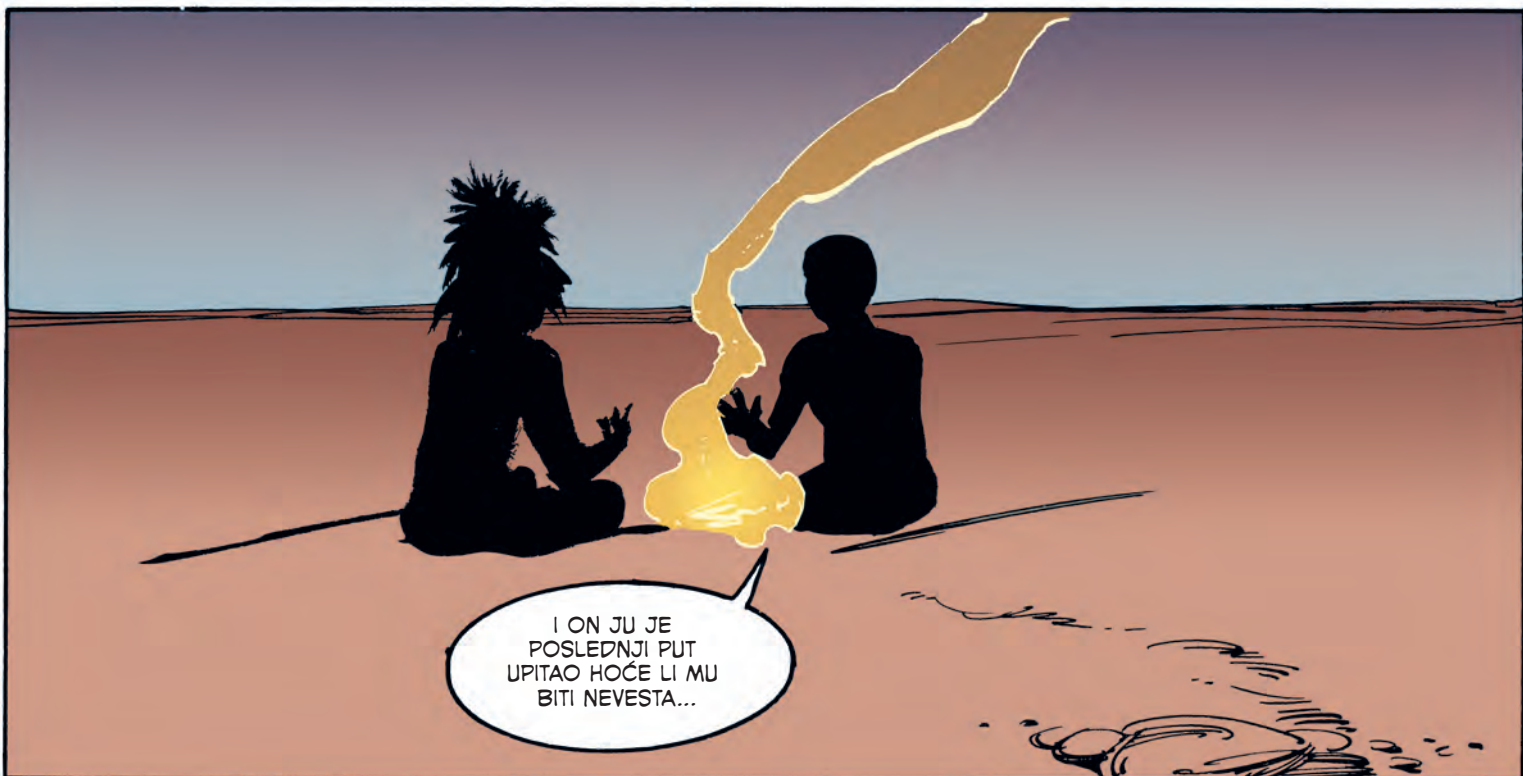

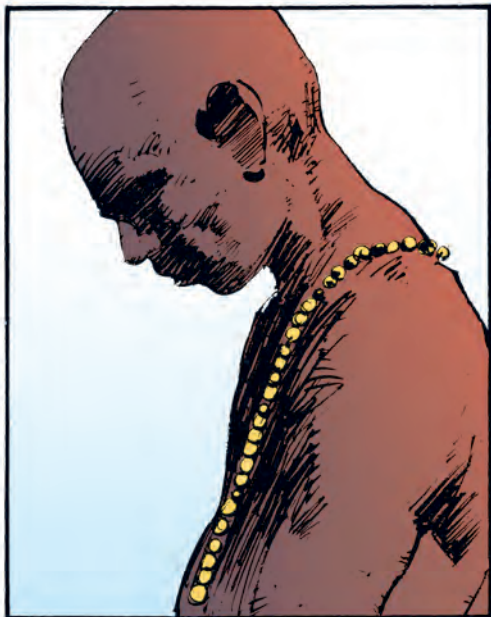
Zato te
pitam, ljubavi
slatka, posled-
nji put, hoćeš
li biti moja
kraljica?

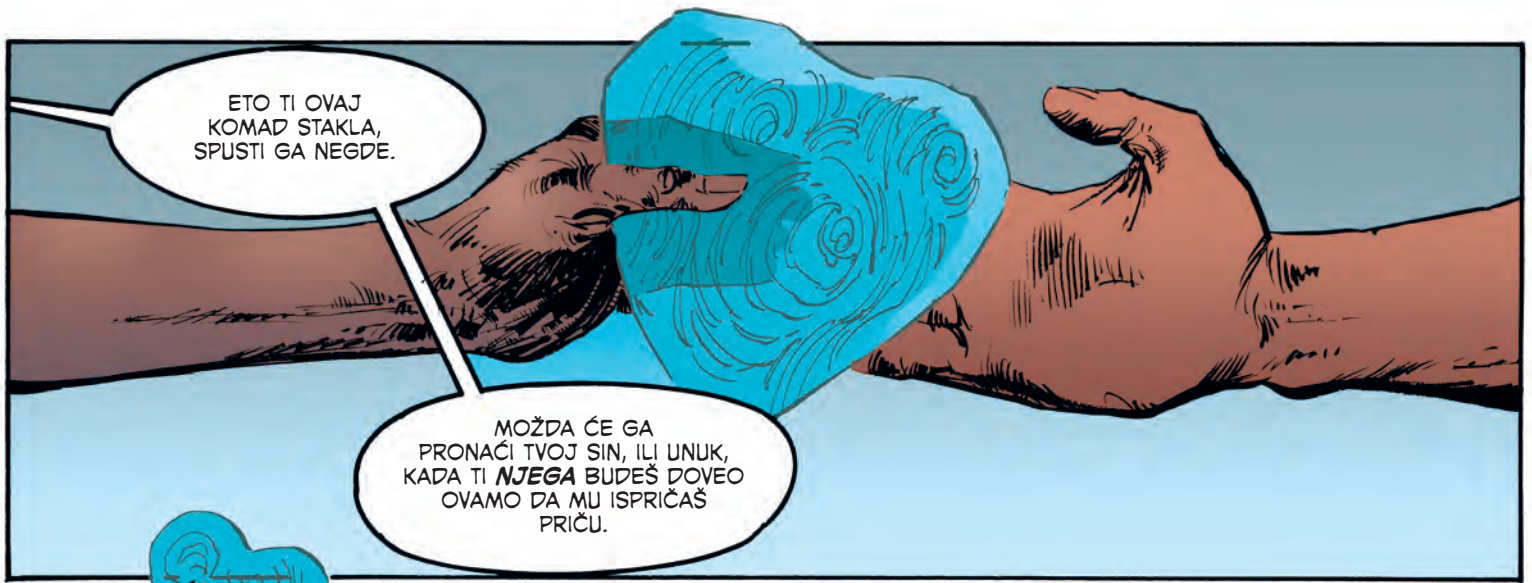
„ODGOVORI MI”,
REKAO JE KAI'CKUL,
GOSPODAR SNOVA,
MRTVOJ KRALJICI.

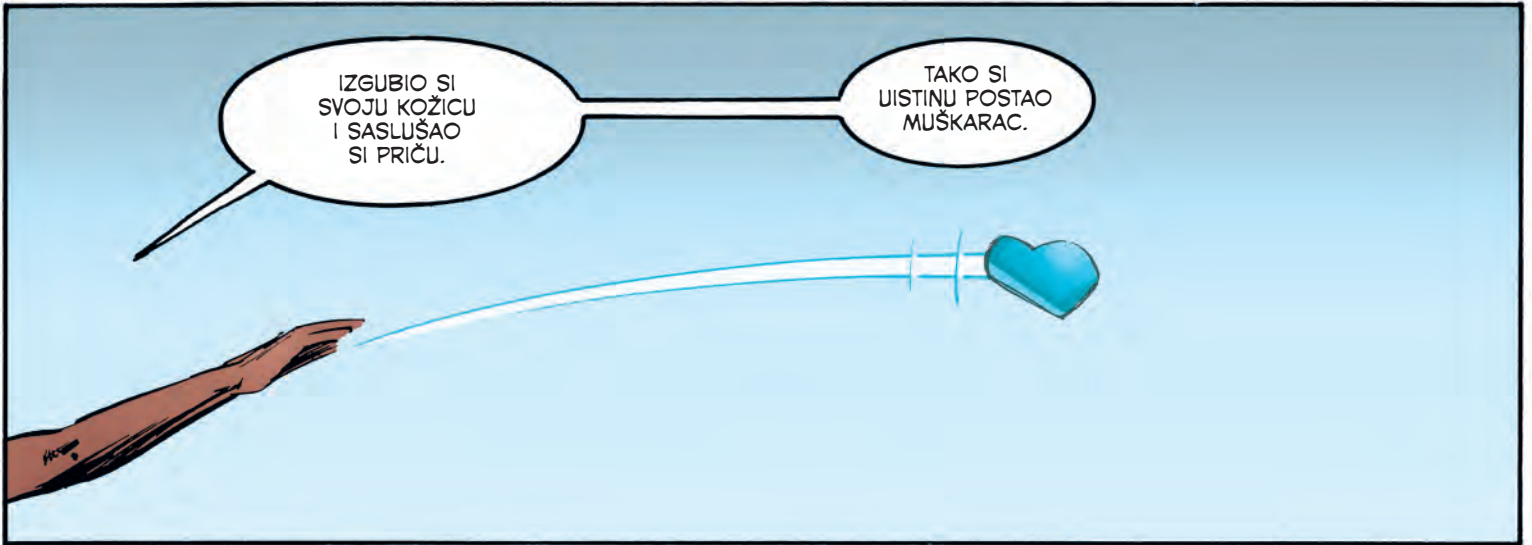

ETO TI OVAJ
KOMAD STAKLA,
SPUSTI GA NEGDE.

MOŽDA ĆE GA
PRONAĆI TVOJ SIN, ILI UNUK,
KADA TI **NJEGA** BUDEŠ DOVEO
OVAMO DA MU ISPRIČAŠ
PRIČU.

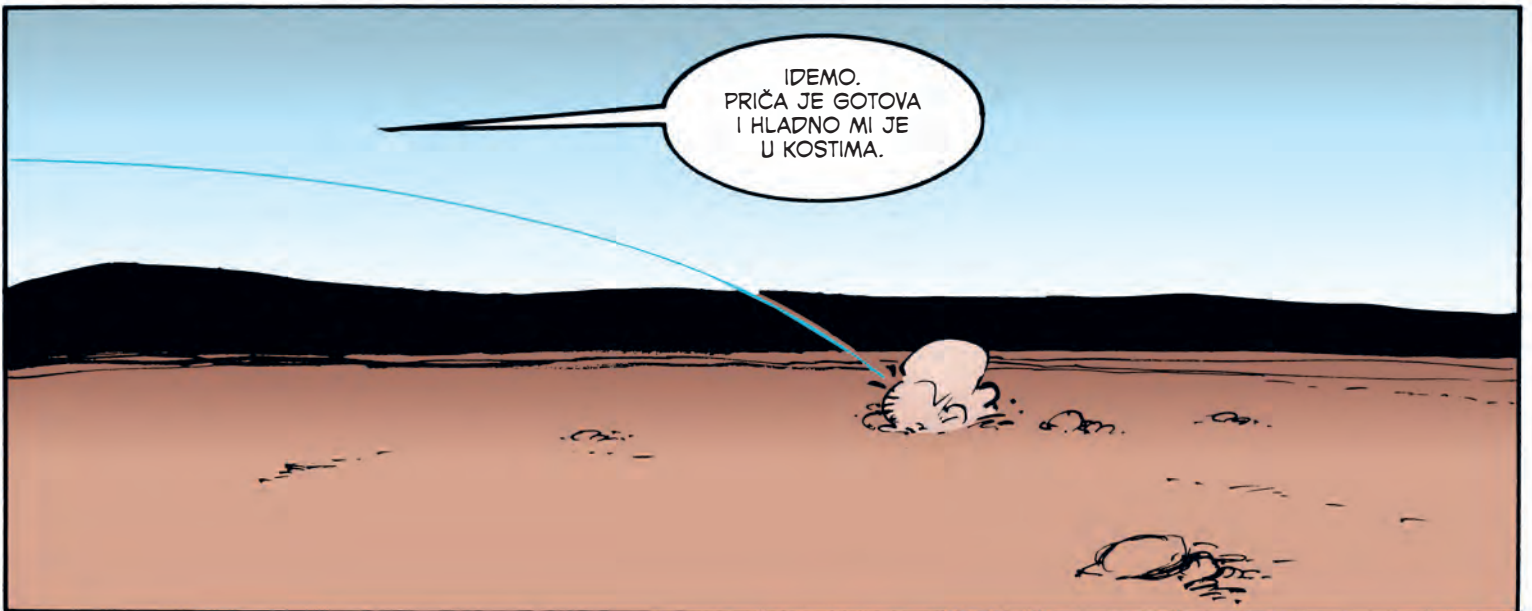

VATRA JE
ZAGASNULA I UBRZO
ĆE IZAĆI SUNCE. SAD SE
MORAMO VRATITI
PLEMENU.

IZGUBIO SI
SVOJU KOŽICU
I SASLUŠAO
SI PRIČU.

TAKO SI
UISTINU POSTAO
MUŠKARAC.

IDEMO.
PRIČA JE GOTOVA
I HLADNO MI JE
U KOSTIMA.

POSTOJI JOŠ JEDNA VERZIJA PRIČE.

TO JE PRIČA KOJU ŽENE PRIČAJU JEDNA DRUGOJ, TIM SVOJIM TAJNIM JEZIKOM KOJEM NE UČE MUŠKU DECU, DOK SU STARCI SUVIŠE MUDRI DA BI GA UČILI.

I U TOJ VERZIJI PRIČE, MOŽDA SU SE STVARI DRUGAČIJE DESILE.

ALI OPET, TA JE PRIČA ŽENSKA I NIKAD SE NE PRIPOVEDA MUŠKARCIMA.

KRAJ

